

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 620/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. K., N., zastúpeného advokátom JUDr. S. P., N., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 Co 186/2012 z 23. augusta 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2012 doručená sťažnosť Ing. J. K., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. S. P., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského

súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 186/2012 z 23. augusta 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

„Návrhom... podaným na Okresný súd Nitra... 28. 1. 2011 sa navrhovateľ Ing. J. D. domáhal odo mňa, ako odporcu zaplattenia sumy 6.149,19- € s 9 % úrokom z omeškania od 1. 4. 2010 do zaplattenia...

návrh... odôvodnil tým, že so mnou uzavrel... Zmluvu o združení... 2. 11. 2009 prišlo k zániku združenia, pričom v zmysle jeho tvrdení za záväzky združenia zodpovedajú účastníci predmetnej Zmluvy o združení tretím osobám aj po zániku združenia. Celkové záväzky združenia predstavovali podľa navrhovateľa ku dňu zániku združenia 26.694,91- €.

Zo záväzkov združenia navrhovateľ uhradil sumu 13.850,31- €.

Navrhovateľ uhradil z vlastných zdrojov za záväzky združenia sumu 1.331,94- € a sumu 220,- €.

V priebehu konania zobral navrhovateľ svoj návrh v časti 66,39- € späť.“

Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 14 C 184/2011 z 30. apríla 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zaviazal sťažovateľa zaplatiť navrhovateľovi 6 082,80 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 1. apríla 2010 a v časti o zaplattenie 66,39 € s 9 % ročným úrokom z omeškania okresný súd konanie zastavil a zaviazal sťažovateľa zaplatiť navrhovateľovi trovy konania.

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, kde poukázal *„na nutnosť vzájomného započítania tak všetkých výdavkov združenia, ako aj jeho príjmov a ďalej na skutočnosť, že Okresný súd Nitra sa vo svojom rozhodnutí nesprávne vysporiadal s námietkou odporcu ohľadom spôsobu výpočtu dlžnej sumy navrhovateľom, keď mal tento pri stanovení výšky nároku postupovať tak, že spočíta čiastku zaplattenú navrhovateľom spolu so sumou zaplattenou odporcom (suma zodpovedajúca všetkým výdavkom združenia), výslednú sumu vydeli dvoma (suma, ktorou sa má každý z bývalých podnikateľom združených v združení podieľať na výdavkoch združenia) a následne u odporcu odpočíta výšku finančných prostriedkov, ktoré na úhradu výdavkov združenia použil, t. j. sumy*

1.331,94- € a 220,- €. Odporca samostatne uhradil za združenie sumu 1.331,94- € a sumu 220,- €, preto bolo tieto potrebné odpočítať od jeho 50% -neho podielu na záväzkoch združenia.“.

Podľa sťažovateľa „Krajský súd si mylne vyložil tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľa, keď predpokladal, že suma 1.331,94- € bola zaplatená nad rámec celkových výdavkov združenia v sume 13.850,31- €, napriek tomu, že sám navrhovateľ vo svojom Návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 20. 1. 2011 uvádzal, že ja ako odporca som prispel okrem iného aj sumou 1.331,94- € na úhradu výdavkov združenia v sume 13.850,31- €.

Na tomto základe rozhodol tak, že ako odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti, ako aj v časti náhrady trov konania potvrdil...“.

Sťažovateľ ďalej uvádza: „Právo na spravodlivé súdne konanie bolo... Krajským súdom... porušené, keď tento prepožičal ochranu nesprávnemu výpočtu záväzku voči mne, ako odporcovi, na škodu mojich práv, nakoľko presná výška žalovanej sumy mala byť Krajským súdom v Nitre určená v nasledovných krokoch:

1. Porušovateľ základného práva a slobody mal spočítať čiastku zaplatenú navrhovateľom spolu s čiastkami zaplatenými odporcom, pričom výslednou sumou bude suma zodpovedajúca všetkým výdavkom združenia,

2. Predmetnú sumu mal následne porušovateľ základného práva a slobody vydeliť dvoma, pričom výslednou sumou bude suma, ktorou sa má každý z bývalých podnikateľov združených v združení podieľať na výdavkoch združenia.

3. Až následne mal porušovateľ základného práva a slobody z tejto sumy odpočítať finančné prostriedky vo výške, v ktorej som ich ja ako odporca použil na úhradu výdavkov združenia, t. j. sumu 1.331,94- € a sumu 220,- €.

Zdôrazňujem, že som... uhradil za združenie sumu 1.331.94- € a sumu 220,- €, preto je tieto sumy nutné odpočítať od môjho 50 %-ného podielu na záväzkoch združenia.

Pri spôsobe výpočtu prezentovaného navrhovateľom a následne, ako správneho potvrdeného tak Okresným súdom v Nitre, ako aj Krajským súdom v Nitre by som bol ja, ako odporca ukrátený o 50 % svojich výdavkov, ktoré som použil na úhradu záväzkov

združenia, keďže navrhovateľ nesprávne najprv odpočítal zo sumy, ktorú uhradil on výdavky odporcu a až následne výslednú sumu vydell dvoma.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa Ing. J. K... podľa Článku 6 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa Článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach Rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/186/2012 zo dňa 23. 8. 2012 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/186/2012 zo dňa 23. 8. 2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ing. J. K... priznáva úhradu trov právneho zastúpenia presne vyčísleného v rozhodnutí Ústavného súdu na účet advokáta JUDr. S. P...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona

o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu, pričom k porušeniu sťažovateľových práv malo dôjsť tým, že krajský súd poskytol ochranu nesprávnemu výpočtu výšky záväzku, ktorý má sťažovateľ voči navrhovateľovi.

Ústavný súd po oboznámení s obsahom namietaného rozsudku krajského súdu nezistil sťažovateľom namietané porušenie označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces. Ku porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľa však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa jeho subjektívnych názorov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je preto daná len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uvádza: „Po objasnení platieb odporcu na odvolacom pojednávaní (právny zástupca navrhovateľa uviedol, že suma 1.331,94 nie je zahrnutá v sume 13.850,31 eura, ako to vyplývalo z návrhu) odvolací súd k výpočtu žalovanej sumy uvádza, že vzhľadom k tomu, že navrhovateľ zaplatil pohľadávky združenia v sume 13.850,31 eura a odporca zaplatil pohľadávky združenia v sume 1.331,94 eura a 220 eur, teda spolu 1.551,94 eura, navrhovateľ spolu s odporcom zaplatili pohľadávky združenia v sume 15.402,25 eura (13.850,31 eura + 1.551,94 eura), pričom každý z nich mal zaplatiť z týchto pohľadávok len polovicu, teda sumu 7.701,13 eura (15.402,25:2). Keďže navrhovateľ zaplatil sumu 13.850,33 eura, pričom mal zaplatiť sumu 7.701,13 eura, titulom vyrovnania mu má odporca vrátiť sumu 6.149,18 eura (13.850,31 – 7.701,13), z ktorej však treba odpočítať polovicu sumy 132,78 eura, teda 66,39 eura, ktorú si navrhovateľ ponechal za predaj unimobunky (6.149,18 – 66,39 eura) a odporca je potom povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 6.082,80 eura. Rovnako pre odporcu platí, že mal zaplatiť polovicu z pohľadávok združenia, teda sumu 7.701,13 eura, pričom doposiaľ zaplatil len sumu 1.551,94 eura.

Zostáva mu preto zaplatiť 6.149,19 eura (7.701,13 – 1.551,94). Od tejto sumy je potrebné ešte odrátať polovicu za predaj unimobunky (6.149,18 eura – 66,39 eura, v ktorej časti vzal navrhovateľ návrh späť), a preto odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi titulom vyrovnania sumu 6.082,80 eura. Keďže aj súd prvého stupňa dospel výpočtom k tejto sume, odvolací súd dospel k záveru, že námietka odporcu ohľadne spôsobu výpočtu žalovanej sumy je nedôvodná a výpočet súdu prvého stupňa je správny.“

Ako z citovanej časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu a zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, dôvody sťažnosti sú zhodné s dôvodmi, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojom odvolaní proti rozsudku prvého stupňa.

Ústavný súd konštatuje, že s dôvodmi odvolania proti rozsudku okresného súdu sa krajský súd v napadnutom rozsudku vysporiadal. Sťažovateľ tým, že v sťažnosti namieta rovnaké skutočnosti, aké uvádzal v odvolaní proti rozsudku okresného súdu napriek tomu, že krajský súd sa s nimi v napadnutom rozsudku vysporiadal, stavia ústavný súd do úlohy ďalšej prieskumnej inštancie v systéme všeobecného súdnictva. Vo vzťahu k všeobecným súdom však ústavný súd nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05). Ústavný súd nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09).

Z citovanej časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, akým spôsobom dospel k výpočtu sumy, ktorú je sťažovateľ navrhovateľovi zaviazaný zaplatiť. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd použil pri výpočte rovnaký postup, ktorý v sťažnosti navrhuje sťažovateľ. Rozdiel medzi výpočtami krajského súdu a sťažovateľa je spôsobený tým, že krajský súd vychádzal z toho, že suma 1 331,94 € nie je zahrnutá v sume 13 850,31 €, pričom toto svoje tvrdenie náležite odôvodnil, a to vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľa na odvolacom pojednávaní. Ústavný súd preto konštatuje, že závery krajského súdu, ku ktorým dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

V súvislosti s argumentom sťažovateľa, že k porušeniu jeho označených práv malo dôjsť tým, že „*krajský súd si mylne vyložil tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľa, keď predpokladal, že suma 1.331,94- € bola zaplatená nad rámec celkových výdavkov združenia v sume 13.850,31- €*“, ústavný súd uvádza, že z rozhodnutia krajského súdu jednoznačne vyplýva, ako sa právny zástupca navrhovateľa vyjadril, pričom sťažovateľ toto vyjadrenie ani nespochybňuje. Navyše je potrebné zdôrazniť, že úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 111/09).

Vzhľadom na to, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, s poukazom na úlohu a postavenie ústavného súdu a argumentáciu sťažovateľa uvedenú v sťažnosti ústavný súd konštatuje, že nedošlo k sťažovateľom namietanému porušeniu označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2012